

І чужому не чужий,
І свого не чужий...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
424-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Нью-Йорку: —
Бардлі 7-4126
УНСоюз: Бардлі 7-5387

РІК LXXII. Ч. 44. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го БЕРЕЗНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENT. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 9, 1965 No. 44. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 8-го березня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТНА КОМІСІЯ ПОШІРЮЄ УРЯДОВИЙ ПРОСЄКТ МЕДИЧНОЇ ОПІКИ в рамках соціального забезпечення. Комісія Спосібів і Засобів додає до урядового проєкту ще свій проєкт на добровільне забезпечення, яке давало б право на те, що пацієнт мав би гроші на заплату лікаря та на записані лікарем лікування. Забезпечений платив би ще \$3 місячно і \$100 лікареві і 30% дальшого його гонорару. Забезпечення \$50 лікареві і 30% дальшого його гонорару. Забезпечення мало б платити 70% лікарського гонорару, як він вищий від \$100. Комісія має вирішити цей поширений проєкт у вівторок або в середу 9 або 10-го березня.

„МАРІНЕР 4" ВИКОНАВ З УСПІХОМ НАКАЗ ІЗ ЗЕМЛІ І ПЕРЕМІНІВ СВОЇ АНТЕНИ так, як планувалося перед його випускненням, яке відбулося 28-го листопада 1964-го року. Переміна антен відбулася 6-го березня, у віддалі 159 000-000 миль від Землі. 24-го липня Марінер 4 має летіти попри планету Марс. З віддалі від 4 400 до 5 400 миль до Марса він має зробити 21 світлин цієї планети і переслати на Землю. Він летітиме 7 1/2 місяця і зробить за той час 325 000 000 миль. Він має інструменти на досліди радіації, магнетичних піль та космічного пилу.

КУБІНСЬКІ ВТІКАЧІ ДЕМОСТРУВАЛИ ПЕРЕД СОВЕТСЬКОЮ АМБАСАДОЮ У ВАШІНГТОНІ в неділю 7-го березня та кинули на стіну будинку пляшки з тером, які, розбившись, залишили на стіні чорні плями. Поліція заарештувала 6-ох кубинців з поміж кількох десятків, які приїхали з Нью-Йорку двома автобусами. Демонстранти заявили, що вони виступають проти того, що на Кубі перебувають советські війська, а також проти того, що в Москві студенти демонстрували проти американської амбасаді та знищення приміщень в амбасаді.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПОВИНЕН РОЗМОВЛЯТИ З СОВЕТСЬКИМ ПРЕМ'ЄРОМ Алексеем Косигініним, — гадає колишній голова тимчасового російського уряду, Александр Керенський, який очолював російський уряд в 1917-му році, і якого скинули більшовики в жовтні того ж року. Керенський має 83 роки. Він промовляв в коледжі ім. Мілса в Окленді в Каліфорнії і сказав, що ЗДА виявили свою військову могутність і тепер могли б переговорювати із Косигініним, бо СССР не бажає війни, і Косигінін злив до Північного В'єтнаму остерігати проти війни, а не агітувати за війною. „Комунізм не існує в Росії, казав Керенський, там є дуже примітивний державний капіталізм“.

66 ОСІБ ПОРАНЕНІ В СЕЛМІ В АЛАБАМІ під час того, як сотки негрів маршували вулицями міста, щоб змусити губернатора Джорджа С. Воллеса до того, щоб без перешкоди могла відбуватися рестрація негрівських виборців. 16 демонстрантів були так поранені, що мусіли залишатися в шпиталі, а 50 поранених демонстрантів, діставши першу поміч, залишили шпиталі. Поліція користувалася гумовими кілками, слізним газом, виступаючи проти маршуючих негрів в наказу губернатора. Департамент Справедливості зарядив слідство, чи поліція не надживала своєї влади, виступаючи проти демонстрантів.

У СВІТІ

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ПЕРЕБУВАЄ З ВІДВІДИНАМИ в Західній Німеччині. Бувши першу в Західній Європі Вільсону заповнив тамешного подкадника, лідера німецьких соціал-демократів, Віллі Брандта, що Британія не зменшить свого 4.500-го гарнізону в Берліні. Зате він узалежнив стан британського війська, стаціоназованого в Надренії, 51.000 воїнів, від вислуду наряд з лідерами в Бонні: Вільсону твердить, що між коштами утримання того війська та закупками Німеччиною зброї в Британії, існує „спірна“ на 1.900.000 дол.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ЗААПЕЛЮВАВ ДО ДЕРЖАВ НАТО (Атлантичного Союзу) перевести наряди в справах реорганізації НАТО, розподілу й відповіальності на атомову зброю, спільної політики супроти комунізму, монетарної системи в міжнародних розрахунках, допомоги недорозвиненим країнам і іншим. Він заявив, що сама Західна Європа не всім розв'язати ці проблеми без участі всіх держав Атлантичного обшчу. Це зверталось проти політики Франції, хоч він її не назвав.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЛЕСТЕР ПІРСОН, ПРОМОВЛЯЮЧИ В КАНАДІЙСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ В НЬО ЙОРКУ, ЗАПРОПОНУВАВ використати терен Об'єднаних Націй для переговорів у справі В'єтнаму. Однак він признав, що з уваги на те, що Комуністичний Китай і комуністичний Північний В'єтнам не є членами ООН, посередництво ООН дуже трудне.

БРИТІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР У МОСКВІ ВІНС НОТУ до уряду СССР поверх два тижні тому, запропонувавши, щоб СССР і Британія, як спонсори Женевської конференції з 1954 року в справі Індокитаю, склали тепер її знову для справи В'єтнаму. Але Косигіні не дають відповіді, що західні коментатори пояснюють — незручною ситуацією володарів Кремлю з уваги на гостру опозицію Комуністичного Китаю проти такої конференції.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ОФІЦІЙНО НОТОВА ЗАПРОТЕСТУВАВ проти поведінки советської поліції і війська проти демонстрантів в Москві з четверга минулого тижня. Комуністичний Китай твердить, що советські поліціянти погубували й поранили азійських студентів-демонстрантів, між ними китайців, і невідповідно поведилися з ними в шпиталі. Китайські комуністи „дивуються“, чому „советський уряд лякається образити американських імперіалістів“ і переслідують азійських студентів, які манифестують приязнь „жертвам американської агресії“ у В'єтнамі. Азійським студентським демонстрантам вдалось таки вибити 310 вікон в амбасаді ЗДА.

АМБАСАДОРІ ТРЬОХ ЗАХІДНІХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ ІНТЕРВ'ЕНОВАЛИ в західно-німецького канцлера Людвіга Ергарда, щоб той не зривав дипломатичних взаємин з Єгиптом у реакції на парадне прийняття в Єгипті східно-німецького „президента“ Вальтера Ульбріхта. В цій справі буніт-то існує поділ в західно-німецькому уряді: одні є за твердого лінійю супроти арабів, інші лякаються, що гостра реакція супроти Єгипту спонукає всі арабські країни перейти на сторону комуністичної Східної Німеччини, що зливідус впливи Західної Німеччини в арабському світі.

КОЛИШНІС ФРАНЦУЗЬКЕ КОНГО СТАЛО ДОМЕНЕЮ ВПЛИВІВ КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ. Комуністичний канцлер у столиці західно-африканської держави, Бразавілі, що її розмежує від столиці кол. бельгійського Конго Леопольдвілі тільки ріка Конго, є фактичним володарем, який керує тамешнім комунофілісним урядом.

У ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ

ПАМ'ЯТНИК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШІНГТОНІ (Збудований за проєктом скульптора Л. Молодожаніна)

У ВІННІПЕГУ ВІДЗНАЧЕНО ПОЯВУ „СТУДІЙ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ“

Вінніпег, (Б-В-ко) — Сесія УВАН у Канаді, присвячена появі першого тому „Студії до історії українців Канади“ д-ра М. Маруначка відбулася в приміщенні Рідної Школи ім. М. Шашкевича при виставці „Українська Канада“ в УВАН і запрошеними гостями. Сесію відкрив і провів нею проф. М. Боровський. Доповіди виступили д-р Я. Рудницький, д-р М. Маруначка, пані Ольга Войченко, проф. М. Боровський, д-р В. Кохан. Та від господарів голова п. В. Запорожський. Відчитано реєстр меценатів видання та вручено представникам організації і поодиноким спонсорам перші примірники книжки. Д-р Маруначка подав до відомства зміст другого тому „Студії“ та план цілості, що має охопити все українське життя в Канаді і здійснитися в 1967 році з нагоди сторіччя Канади. Дуже цікаво говорила про історію „Шашкевичівської ділянки“ її уродженка пані О. Войченко, переплітаючи свої загальні твердження особистими спогадами про поодинокі місця й людей „Шашкевичівської ділянки“. У своєму слові від імені Центральної КУК д-р В. Кохан відкреслював картину „Української Канади“ дослідів історії українського поселення й подав відомості про імпрези, що їх КУК підготує з нагоди сторіччя Канади. На окрему увагу заслуговав виступ д-ра Я. Рудницького, що видвинув ідею створення чогось в роді українсько-канадської „Королівської Комісії“ для прослідження минулого й сучасного української етнічної групи в Канаді й для створення рекомедацій як зберегти й розбудувати українську культуру й мову в цій країні. Така „Королівська Комісія“ повинна б, на його думку, складатися з сеньйорів українського науко. його життя й діяти під патроном УВАН Української Наукової Ради в Канаді

Помер відомий український археолог проф. Левко Чикаленко

Нью-Йорк. — 7-го березня 1965 року помер у шпиталі Медікаль Центр в Нью-Йорку д-р філософії Левко Євгенович Чикаленко, дійсний член НТШ і УВАН, учень, археолог і політично-громадський діяч. Д-р Левко Чикаленко народився 3-го березня 1888-го року в Україні коло Одеси. З молодих років брав живу участь в українському політичному житті, був членом Української Соціал-Демократичної Партії. В 1917 році був членом і секретарем Української Центральної Ради.

На еміграції перебував у Варшаві, Парижі, Празі і Львові, а після другої світової війни в Ангсбурзі і Нью-Йорку. Опублікував ряд наукових праць західними мовами з археології, був одним із організаторів УВАН-у в 1945-му році. Від 1950-го року був членом Президії УВАН-у з ЗДА. Був керівником Археологічної Секції Академії і Комісії для вивчення українсько-жидівських взаємин.

Похорон відбувся в середу 10-го березня о 2-й годині дня з похоронного заведення Петра Яреми в Нью-Йорку. Жалобні брани в той сам день о год. 6-й вечора в приміщенні УВАН 206 Вест 100 вулиця, Нью-Йорк.

В Нью-Йорку відбулася громадська нарада в справі Народного Дому

Нью-Йорк (І. Галій). — З ініціатиивою місцевої Української Центральної відбулася тут в суботу, 6-го березня, у тимчасовому приміщенні Української Центральної громадської збори, на яких обговорювалося проблема набуття Народного Дому для української громади Нью-Йорку-Ірвінгтону. Збори відкрив коротким вступним словом голова Української Центральної проф. Теодозій Касків. Президію обрано в такому складі: д-р Володимир Гук — голова, проф. Михайло Цяпка — місто голова, м-р Ярослав Рак — секретар. Інж. Микола Семаніш, як член управи Української Центральної, реферував докладно план фінансування такого Народного Дому. Після з'ясування плану можливостей фінансування і придбання будівельного фонду, відбулася жива дискусія. Крім дискусії над планом фінансування, порушено справу подання Чорноморської Східної і Української Центральної. Наприкінці наради схвалено одностайно резолюцію, в якій стверджується, що необхідність придбання власного репрезентативного будинку, який громада хоче охоронити від денационалізації. В нарадах брали участь представники багатьох місцевих організацій і професіоналів.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

ТОДІ, ЯК, ГОСПОДИ, СВЯТАЯ НА ЗЕМЛЮ ПРАВДА ПРИЛЕТІТЬ...

(Із подражання: Ісаія, Глава 35.)

Тоді, як, Господи, святая
На землю правду прилетить
Хоч на годинку спочить,
Незрячі прозрять, а криві,
Мов сарна з гаю, поминають.
Нічим отверзуться уста;
Провертеться слово, як вода,
І десь-пустиня неополита,
Зліваючою водою аміта,
Прокиснеться; і потечуть
Веселі ріки, а озера
Кругом тайми поростуть,
Веселим птаством оживуть.

Оживуть степи, озера,
І не верстові,
А золоті, широкі,
Скрізь шляхи святі
Простеляться; і не найдуть
Шляхів тих владки,
А раби твої шляхами,
Без гвалту і крику,
Позіждатись докупці,
Раді та веселі.
І пустиню опанують
Веселі села.

3.500 МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВИСЛАНІ ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ

Сайгон. — До Південного В'єтнаму прибули вже перші частини з 3.500-го контингенту морської піхоти, десигнованого туди для скріплення тамешніх 23.500 американських воїнів. Цих 3.500 воїнів морської піхоти — це перша бойова одиниця, вислана до Південного В'єтнаму, бо згаданих 23.500 військовиків служать там в характері вишкілних і дорадчих частин та не беруть участі в бойових виправах проти комуністичних партизанів суцільними формациями, під американським командуванням. Морські піхотинці мають в першу чергу перебраться на себе охорону центральної американської летунської бази в Данангу, збільшивши зайнятий там у тій функції південно-в'єтнамських воїнів, які будуть придлені до оперативних частин. Однак американські частини не виключають, що морська піхота буде вжита безпосередньо до бойових операцій проти комуністичних партизанів. Кур'єр американської морської піхоти нарахував звичайно 1.200 — 1.400 воїнів — в даному випадку це будуть значно скріплені два курні. Крім отих воїнів морської піхоти плануються вислати до Південного В'єтнаму кількості осіб із військової поліції. За газетними вістками — ті два скріплені курні морської піхоти перекинуто з Окінави в Японію. Більша частина могутньої Сьомої флотії стаціонарована тепер на водах Південно-китайського моря, недалеко В'єтнаму. В мін. тижні велісь бої проти комуністичних партизанів з перемінним успіхом на кількох відтинках. Число американських жертв зросло до 426 убитих на бойовищах, померлих внаслідок ран та вбитих внаслідок катастроф на південно-в'єтнамському терені. Північний В'єтнам і Комуністичний Китай оголосили офіційні протести проти прийняття морської піхоти у Південному В'єтнамі, вказуючи на неї, як на „новий доказ американської агресії“. Генерал Фредерік Карп, командант того з'єднання морської піхоти в Південному В'єтнамі, строго дефенсивне, але, якщо воно буде заатаковано, то зареагує збройно, бо „така історія дії формаций“. Морська піхота прибула до Південного В'єтнаму з своїми танками, гавбачами й іншою зброєю. Вона має теж власне харчове постачання. Речник військових кадрів заявив, що в „цьому році“ вишлють до Південного В'єтнаму ще коло 1.000 військових дорадників. Не відомо, чи

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

„КОБЗАР“ ШЕВЧЕНКА І „МОЙСЕЙ“ ФРАНКА В ПОКАЖЧКУ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нью-Йорк. — У великому показчику найвидатніших творів світової літератури, що охоплює понад 2000 імен і що його видає американське видавництво Hiram Haydn & Edmund Fuller в серії „Bonanza Books“ під назвою „The Digest of Book Digests“ з української літератури відзначені там ширшими згадками „Кобзар“ Тараса Шевченка і „Мойсей“ Івана Франка. В довідці про Шевченка він визначений, як найбільший український поет, такої величини як Пушкін і Мікешевич, і згадано також, що книжка перекладів з Шевченка, зроблених проф. К. Меннінгом, була видана 1945 року. В доповіді про Франкового „Мойсея“ подано короткі інформації про автора, зміст поеми і про її переклад на англійську мову, що був здійснений П. Конді й опублікований 1948 р.

УКРАЇНКА ЧЛЕНОМ РАДИ СІ-БІ-СІ

Остава. — Державний секретар Канади Моріс Лямонт подав до відомою що членом ради директорів „Кенеді-сен Бродкестінг Корпорейшен“ (СІ-БІ-СІ) назначено д-ра Степанію Поточку, лікаря в Йорктоні. П. кіденція триватиме три роки. Рада директорів СІ-БІ-СІ складається з 10 членів і д-р Поточка є одинокою жінкою в дирекції.

5-й ВІДІЛ УНСОЮЗУ СВЯТУВАТИМЕ СВОС 50-ЛІТТЯ

Один із найстарших Відділів УНСоюзу в метрополії Нью-Йорку, Братство св. о. Ніколая в Асторії буде святкувати в цьому році свій 50-літній ювілей. Про це повідомля Головна Канцелярія „Свободи“ теперішній голова Братства Андрій Маланчук (Малан) при нагоді їх відвідин минулої суботи, 6-го березня, Братство св. о. Ніколая було засноване у вересні 1915 року за починком п'яти організаторів і основників Відділу, одним із яких був теперішній секретар Відділу Іван Сидор. Святкування 50-річчя Відділу заплановані на 3-го жовтня ц. р. і дохід з цих імпрез призначений на українську католицьку церкву Святого Хреста в Асторії. На ювілейному бенкеті будуть відповідно шановані старші члени Братства.

Д-р С. РІПЕЦЬКИЙ ГОВОРИТИМЕ ПРО КУЛЬТ ШЕВЧЕНКА В 1914

Нью-Йорк. Інститут Шевченкознавства при УВАН влаштує в суботу 13 березня ц. року Наукову Шевченківську Конференцію з доповіддю д-ра Степана Ріпечького п. н. „Шляхи Шевченка до прапора“ Шевченкових ідей“. Під час доповіді буде виставка оригінальних фотографій Шевченківського з'явту у Львові в дні 27 червня 1914 року з архіву Братства.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ПОВІНЬ НА КУБАНИ

У передгір'ях Кубані внаслідок гострого коливання температури — від 19 ступнів (за Цельсієм) морозу до 8 ступнів тепла, снігопад змінився зливами. Гірські річки позатоплювали цілий ряд хуторів і станцій Кримського та Абінського районів. Півтора-метровий вал з води і снігу вдерся на вулиці станції Сіверської. Усе населення эвакуувалося із загрозованих зон. („Правда“ з 2 березня)

ШКІЛЮТЬСЯ ПРО УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ

У дитячій книгарні ч. 10 міста Харкова. — Будете ласка, дайте мені твори Івана Франка. — Нема... — Тоді — Михайла Коцюбинського або Панаса Мирного. — Нема... Хочете тритомник Пушкіна? (За „Робочою Газетою“ 12 лютого ц. р.)

НІ ШКАРПЕТОК НІ ХУСТИНОК

На полицях крамниць Петропавлівського району, Дніпропетровської області, — пише Т. Береза у „Робочій Газеті“ з 19 лютого ц. р., — уже пізнього нема чоловічих шкарпеток, не можна купити хустинки.

„Тризуб“ переміг „Мінерву Пф.“, УСК втратив дві точки

„Тризуб“ з Філадельфії відбув минулої неділі, 7-го березня, перші весняні містечкі змагання футбольної ліги Східної Конференції на виїзді в Нью-Йорку. Футболісти „Тризу“ перемогли 2:0 дружину „Мінерву-Пфеллер“ воротами зі стріли Мендонки на 40-й хвилині і Кунга на 70-й хвилині зустрічі. Після цієї перемоги „Тризуб“ зрівнявся з УСК-ом, який веде в показнику Південної Дивізії лише одним очком менше. „Тризуб“ має на своєму рахунку 19:7 точок і 30:13 воріт.

УСК Нью-Йорк втратив несподівано дві точки у містечкі змаганнях з дружиною „Н.І. Інтер“ програючи 2:4 на своєму гринці. До половини вели італійці 3:0 і збільшили вслід до 4:0 заки УСК Інтер

данської України“ 21 лютого ц. р. Вони перевіряють нові й нові спердловина“.

ЗГРАІ СІЛЬКОРІВ

Щоб тримати людей під наглядом і контролю, у Тернопільській області діє понад 600 сількорівських станцій. Ці „кореспондентські пункти“ мусять допомагати советським партійно-режимним верховодам.

ДИВОВИЖНІ СУКОНКИ

Суконка, пошта для дорослої жінки з полотна, виробованого Дарницьким шовковим комбінатом, після першого прання збігається і ледве-ледве прикриває коліна... дванадцятилітній дівчинки, — пише кореспондент „Робочої Газети“ в ч. 34. — Взагалі після прання вся тканина виробована цим комбінатом, збігається на 11 відсотків.

НІ ШКАРПЕТОК НІ ХУСТИНОК

На полицях крамниць Петропавлівського району, Дніпропетровської області, — пише Т. Береза у „Робочій Газеті“ з 19 лютого ц. р., — уже пізнього нема чоловічих шкарпеток, не можна купити хустинки.

„Тризуб“ переміг „Мінерву Пф.“, УСК втратив дві точки

„Тризуб“ з Філадельфії відбув минулої неділі, 7-го березня, перші весняні містечкі змагання футбольної ліги Східної Конференції на виїзді в Нью-Йорку. Футболісти „Тризу“ перемогли 2:0 дружину „Мінерву-Пфеллер“ воротами зі стріли Мендонки на 40-й хвилині і Кунга на 70-й хвилині зустрічі. Після цієї перемоги „Тризуб“ зрівнявся з УСК-ом, який веде в показнику Південної Дивізії лише одним очком менше. „Тризуб“ має на своєму рахунку 19:7 точок і 30:13 воріт.

СВОВОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN NEWSPAPER
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917—authorized July 31, 1918.
Address: "СВОВОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07308

Завжди Тарас Шевченко

Хоч цього року роковини народження і смерті Тараса Шевченка не с округлими датами — 151 рік з дня народження і 104 з дня смерті — за традиційним звичаєм слід помянути Великого Кобзаря не злим, тихим словом: не з формалістичного обов'язку, а з найбільшого пієтизму до цього провідника української нації, і з найбільшого переконання, що Тарас Шевченко та його творчість — це завжди найбільший скарб України і всіх її дітей, без уваги на час і простір. Вже не раз підкреслювало, що саме тепер, коли Україна перебуває в стані колонії, над якою панує той московський окупант, що його з усієї своєї душі не терпить і так пристрасно поборював Тарас Шевченко, саме тепер с він із своїм безсмертним «Заповітом» найактуальніший.

Куль Тараса Шевченка — це не тільки вияв найбільшої нашої пошани до цього Поета і Пророка, що помер понад сто років тому, але й поштовх до щораз нових дій, які виходять поза межі самої тільки культури. Здвиження пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні — це був не тільки вияв пієтизму до нього, — це був вияв ентузіазму американсько-української громади, її солідарності та жертвенності. Пам'ятник Тарасові Шевченкові у столиці ЗДА — це водночас пам'ятник хистові і завзяттю масових українських землячків Поета, які зумили перебороти всі труднощі і звести нанівець заходи дуже впливових кіл, що не хотіли допустити, щоб ідея створення пам'ятника здійснилась. Ті, що вели таку завзяту кампанію проти пам'ятника, не мали на увазі лише постать Шевченка; вони слушно обачають у ньому символ України й українських визвольних аспірацій і — борячись проти пам'ятника — демонстрували проти визволення України.

І тому та ворожка, на щастя ударена, кампанія тих, що все це не хочуть зрозуміти і визнати української Правди, такої, як її проповідував непофальшований Московію Шевченко, та кампанія, що більше підкреслює, що неможливо відмежувати Шевченка, поета від Шевченка — провідника, неможливо відмежувати «Кобзаря», як книжку поезій, від «Кобзаря», як сформульовану у найширших зарисах української політичну програму. Творці Шевченка с вічно живим і невідчужим джерелом студії. Тому з найвищим признанням слід поставитися до оголошеного в Конгресі проєкту створення при Конгресовій Бібліотечі Відділу імені Тараса Шевченка, де була б зібрана вся шевченкознавча література.

Найширшому загалові українців Шевченко просвічує, як той — за словами Пастельєвона Куліша — «світлий небесний», найбільш безсумнівний для всіх живих, мертвих і ще не народжених українців. Це найбільша для нас актуальна вагість саме тепер, коли в українській громаді поза межами України зазісали зерна сумнівів і суперечок. Було б, може, й давно, коли б їх не було: туга за річковою землею, політика «співіснування» західних держав з ворожою імперією і зневіра в можливість її розвалу та перемоги української ідеї ще за нашого життя — створює пригоди психологічний ґрунт для зроджування контрверсійних думок і концепцій. До того ж додати, що ворог тільки й мріє про те, щоб нас порівняти, розв'язати, морально розкласти, нашу енергію спаралізувати, і задля здійснення цього свого диявольського плану вживав різних підступних заходів. І саме в цій ситуації — хто і що може нас більше з'єднати, як не постать Тараса Шевченка, його творчість, його культ?!

Ось чому й нині Тарас Шевченко наш, нині він нам потрібний, як прапор, як нерозривна ланка, що єднає всіх українців. І таким він залишиться назавжди.

Непереможна Україна

З творчістю померлого в 1963-му році на Україні молодого поета Василя Симоненка читачі «Свободи» вже мали змогу трохи познайомитися на підставі його віршів, передрукованих на цій сторінці, зокрема надрукованого в числі з 27-го лютого ц. р. вірша «Курдському братові». В сьогоднішньому числі розміщені ще два вірші Симоненка «Злодій» і «Задивляюся у твої знічки».

З життям Василя Симоненка, широким вибором його творів і, зокрема, з його зворушливим щоденником ознайомила українську емігрантську спільноту юнкесна «Сучасність», подаючи в січнево-лютеві числі і частину нездатованої до видання в Україні збірки поета п. н. «Берег чеканів» і його щоденник. Із «Сучасності» ці одержані з України посереднім шляхом революційні матеріали передрукував ряд часописів в Європі й Америці, як також повторено їх у переселеннях «Радіо Свобода».

Творчість Василя Симоненка, «радянського» поета, співредактора комсомольських газет у Черкасах і співробітника багатьох советських журналів — справжнє об'явлення. Написані ним твори, недопущені на сторінки офіційних видань в Україні і поширювані там у відписках та захованих книжечках, виявляють незаперечно, що виховувала довгими десятиліттями в советському душі українська молодь залишилася живою, діловою і патріотичною, що вона глибоко любить свою батьківщину, що вона всім своїм єством бореться проти створеної московським режимом дійсності, вперто й відважно змагає до «свободи духа і правди слова».

У вірші «Курдському братові» поет закликає вести боротьбу не на життя, а на смерть із загарбниками і шовіністами, які «віроломство заручивши з ганьбою» прийшли, щоб не лише забрати ім'я і мову народу, а й пустити його синів байстрюками. У вірші «Злодій» Василь Симоненко розкриває трагедію українського селянина, якому забрали все — і землю і її врожай, і якого роблять злодієм, коли він візьме кілька колосків для своїх дітей. Поет кличе суду і кари на всіх тих «відгодованих і сірих недорікуватих демагогів і брехунів, що в'їли скрутили дядьковій вірі, пробиваючись в кірсла й чини». Глибоким протестом проти советської забраності в житті і в літературі сповнені сторінки його «Щоденника». Як і в друкованому вже в «Свободі» документі про пожежу бібліотеки АН УССР, Василь Симоненко стверджує на сторінках свого щоденника, що режим боїться й досі Шевченка і забороняє його вшановувати.

Проте, найбільш зворушливою і переконливою с глибока любов Василя Симоненка до України. Його історія його боротьби. У вірші «Лебеді материнства» він попереджає, що «можна все на світі вибрати, сляну, вибрати не можна тільки Батьківщину!» У вірші «Задивляюся у твої знічки» він називав Україну своєю молитвою, розпучкою віковою, за життя якої і права іде лота бита над світом.

Патріотизм Василя Симоненка не відокремлене явище. Глибокопатріотичні настрої наявні також у поетичній творчості багатьох інших молодих поетів на Україні, які хочуть «бути променем, хоч краплиною, лиш світлитися Україною... спів про неї нести по світу», які прагнуть «літню купатися в пісні, в щедрий душі України», яких живо й безпосередньо тривожить минуле й сучасне України.

Як колись, перед 100 роками, сповнені революційним патосом поезії Шевченка, так і тепер заохалена книжка віршів і думок Василя Симоненка — це одне свідчення про непереможність українського духа й українського слова.

В РІДНІМ СЕЛІ ШЕВЧЕНКА
(З архівних матеріалів)

У 1919 році виїхала два рази на тиждень у Зайцевелі газета «Шлях». Цю газету видавала Українська Військова Місія для українців у Німеччині. Відповідальним редактором був д-р Зенон Кузеля. Число 4-те з 8-го березня було в більшій своїй частині присвячене пам'яті Тараса Шевченка. В ній були вміщені статті: редакційна «В 58-мі роковини Тараса Шевченка», вірш, підписаний К. Н. «Пам'яті Шевченка», стаття «Т. Г. Шевченко й освіта народу», «Уривки з поезій Шевченка» і нарешті — «В ріднім селі Т. Шевченка». Остання стаття — передрук із журналу «Неділя» за 1911 рік, про що зробила замітку редакція.

Хочу подати частину цієї статті, де говориться про рідне село Т. Шевченка:

... У Кирилівці с старі люди, що пам'ятають Тараса, бо знали його особисто. До числа таких людей належать Микита Данилович Мурза, старець 80-літній, доволі ще бодрий і кріпкий. «З кривих Тараса нині живуть: Михайло Григорович Шевченко, двоюрінний брат Тараса (80-літній); Трохим Іосипович Шевченко, хресник Тараса (70-літній); племянники: Андрій Іосипович Шевченко (64-літній), Іван Іосипович Шевченко (70-літній) і Петро Микитович Шевченко (63-літній). «Коло хаті Петра М. Шевченка задріжалося три куці славий камінь, під котрою великий поет складав свої чудові мелодії недосажної лірики. Обережно й з пієтизмом підтримують ті освятені куці каміни; Петро М. Шевченко сам доглядає камінь, сам підливає й обтирає сухі віжки».

«Коло тої ж хаті знаходиться пам'ятник — млинський камінь середньої величини і з написом у півкругу, присвяченому зеленому олійному красню: «ТУТ БУЛА ХАТА Т. Г. ШЕВЧЕНКА». Жорнової камінь лежить на місці Тарасової хаті, що по словам селян згоріла 15 літ тому.

«Тоді було придумати інший, більше підхожий пам'ятник, ніж той млинський камінь з написом зеленою красню в півкругу. Ціле життя Тараса пригдувало млинський камінь, і як млинський камінь — воно було повне тертя, сіре, невідрадне».

«Ос і 50-ліття з дня смерті одного з найбільших слов'янських поетів: ще три роки і завершиться століття з дня уродження його; і замість гідного пам'ятника одному з найкращих снів вітчизни — млинський камінь з написом: «Тут була хата...»

«Що за іронія! «Навіть на могилі поета немає пам'ятника; по-давньому стоїть традиційний одиноковий хрест».

«Батько й дід Тараса похоронені на кирилівському цвинтарі. На могилі діда с камінь форми квадратного столпа з вибитим верхом і з написом: «Тут спочивав дід малоросійського поета Т. Г. Шевченка — Іван. Помер 1843 року».

Нижче подаю вірш «Пам'яті Шевченка», вміщений у тому ж «Шляху» з нагоди 58-ї річниці з дня смерті Поета:

*Умер Тарас, замучений катами,
Нема його, замовкне віщий глас,
Але він тут невидимо між нами,
Його могутний дух живе в серцях у нас.*

*Нехай каті його убили тіло,
Та славу вічну ніт не може вбити,
Він дав нам волю сів, на боротьбу дав сили
І в серці нашому він буде вічно жить.*

*В сей тяжкий, трудний час великої незгоди
Згадайте про того, хто бився колись за вас,
Відає життя своє колись своєму народу,
І дух його в борні нехай змінює вас.*

*Хай заповіт його, кривавими словами
Написаний в темниці у катів,
Немов побідний стяг панує перед вами
І вас веде на бій за скривджених братів.*

*У вас в руках тепер Вкраїна воля,
Чи її життя, чи смерть залежить се од вас,
Не нароби́ть же бідній немці́ горя,
Не киньте ворогу її в останній час.*

*Бо як і тепер її кристите волю
І зі круки її на шмаття роздеруть,
Не бачить вам свого уже ніколи
І діти крикати у очі напильоту.*

*Держить же високо стяг рідної країни
І сила ніяка не перешить вас,
Розбийте ґрунтло ті муровані стіни,
Що вкрили сонця світ і волюсності од нас.*

ЩОБ НЕ СПІЗНИТИСЯ...
Про свято «двох Тарасів»

Уже давно не чути на еміграції, а ось про «двох Тарасів» варто так згадати.

Правда, ми не хочемо запроваджувати свята «двох Тарасів», та все ж, живучи в Америці, мусимо шанувати і Батька своєї української нації, і Батька Америки, Зрештою, ми так і робимо. Опе недавно відсвяткували День Вашингтона, а за ним і нашого Шевченка. Хоч і тут ми трохи некорівджені долею: Батько американського народу народився аж на 82 роки раніше, ніж наш рідний, Тарас Григорович. Навіть у дніх місяця Вашингтон прийшов на світ Божий за кілька днів перед Т. Шевченком: той 22-го лютого, а наш Тарас — 9-го березня.

Та це вже, мабуть, так десь на небі написано — ми завжди мусимо спізнитися. Завжди і скрізь.

Чи хтось із нас пам'ятає, що українська імпреза почалася о признаний годни? Ні, цього ніхто не пам'ятає, бо такого ніколи в нашому житті не було.

Спізнюємось ми і в поважніших справах. Поміняючи «засадничі» і «статутні» старовини, хіба наш УККА не міг сказати своє слово про «Бригаду Колосової» ще тоді, коли вона тільки стала на американську землю? А КУК мусив чекати, аж поки та «Бригада» відповідно «попийшеться» на американському континенті, а ми всі пересмирили між собою на всі лади? Ну, а державному Центрові не вже так годиться аж останніх пасти із своїм «вясненням» і «становищем»?

А от американці — ні, вони на мітинги приходять точно, їхні імпрези починаються своєчасно. Щойно Вашингтонський хот американців й святкують (а ми з ними) на два тижні раніше свого Батька нації, ніж ми нашого Тараса, все ж нема чого заздрити Вашингтону!

Правда, в день його народження повівають національні прапори на державних установах, у календарях цей день значиться червоною поміткою. Бож Вашингтон — Батько Америки. А все ж таки у двох стейтах і Дистрикті Колумбій офіційно його не святкують. За довгих 189 років державності, самостійності і незалежності Батько нації все ще не дочекався батьківської пошани. Чому? Хто його знає. Може, тому, що на ньому ніякого «бізнесу» не зробили: ані горілки більше не продали, ані індика, ані дитячих забавок... У всякому разі, службовці в білих комірцях святкують, а робітники здебільша працюють.

Не те буде у нашій вільній, самостійній, незалежній, соборній, демократичній Україні. Як би та воля до нас не записилася, ми таки зуміємо пошанувати нашого Батька Тараса: день його народження буде всенародним, державним святом! І це зовсім однаково, чи президентом буде наш «демократ» п. Витвічній, чи наш «республіканець» п. Стелько, чи якийсь правничка з гетьманського роду...

Пішшу, може, трохи зарано про ці речі.

Але це тому, що страшно не люблю... спізнюватися!

Іван Овечко

ПРЕЗИДЕНТ НАКРЕСЛИВ НАЦІОНАЛЬНУ ПРОГРАМУ ЗДОРОВ'Я

«Без здоров'я нема щастя. Отже, найперше треба турбуватися про здоров'я». Цими словами, що їх написав у 1787 році Томас Джефферсон, президент Джансон почав свою недавню промову до Конгресу, накреслюючи широкую програму забезпечення здоров'я американському народові. Як-то Конгрес прийме програму, рекомендовану Президентом — а вигляди на це добрі, — то вона буде однією з найширших закorenих в історії 3'єднаних Держав програм про здоров'я американських громадян.

Президент Джансон сказав, що 20-те століття переїшло революцією в медичних науках та їх спроможностях. Дитина, народжена тепер в Америці, має надію прожити на 50% довше, аніж дитина, народжена в 1900 році. Вісипу, маларію, жовту гарячку і тиф зліквідовано цілком. Смертність новонароджених немовлят зменшилась удвоє протягом останніх двох десятиліть. Поліо, яке забрало ще в 1952 році 3 154 жертви, коштувало нам тільки п'ять смертей у 1964-му році. За короткий період смерть від інфекцій зменшилась на 86%, від туберкульозу — на 87%, і ревматичної гарячки — на 90%.

Але, не заважаючи на всі ці досягнення, зазначив Президент, майже 15 000 000 американців хворіють на серцеві недуги, 12 000 000 — на артрит та ревматизм, 10 000 000 — нервові недуги, 48 000 000 американців стануть жертвами рака; серцеві недуги та паралічі становлять причини половини смертей у ЗДА кожного року.

Наша головна турбота, — сказав Президент, — забезпечити кожному громадянину все, що принесе нам кожне нове досягнення медичної науки. Ми можемо — і мусимо — забезпечити можливість і присутність найкращого лікування кожному американцеві, незалежно від його віку, місця перебування та економічного стану».

Рекомендуючи різноманітні й далекосючі заходи, Президент найперше мав на увазі програму шпитального забезпечення для старих людей, фінансовану відділом соціального забезпечення. Популяційно знана як «медикер», ця програма забезпечить шпиталізацію і пошпитальним доглядом всіх осіб віком від 65 років.

Одночасно Президент згадав про великий вклад закордонних лікарів у справу охорони здоров'я населення ЗДА. «Тепер, — сказав він, — ми задовольняємо нашу потребу в лікарях завдяки великому числу закордонних лікарів. Минулого року до ЗДА прибуло 1 600 лікарів з-за кордону, тобто стільки, скільки випускає їх 16 наших медичних шкіл».

ЗДА стоять позаду деяких європейських країн у справі медичної обслуги населення. Програма Президента намагається виправити становище і забезпечити американському народові належну медичну обслугу.

Американська Рада

Уряд турбується високим числом безробітних

Вашингтон. — Президент Джансон переслав Конгресові звіт про стан робітних сил в цій країні, в якому стверджує, що число безробітних все ще с на високому рівні, бо в лютому ц. р. воно становило 5% всіх робітних сил, хоч в січні воно вносило тільки 4.8%. Президент вказує на те, що проблема безробіття с дуже складна, і тому треба обережно підходити до її розв'язання. Треба в першу чергу створити нові вартості праці, щоб кожного року могли дістати zatrudнення всі ті, які вперше виходять на ринок праці, закінчивши школи. Тому Президент просить Конгрес, щоб якнайскорше схвалив всі ті

законопроєкти, які мають на цілі поборувати вбогість в цій країні. Треба також перевиколувати нефахових робітників і тих фахових, які деяких копальничих робітників, які не мають виглядів дістати працю за своїм фахом. Треба також дбати про те, щоб крайова продукція щороку збільшувалася на більше як 4%. В 1964-му році її ріст становив 4.75%, і треба було статися, щоб такий самий ріст був і в далішніх роках, щоб 1 500 000 молодих робітників, які щороку виходять на ринок праці, могли бути zatrudнені. Треба пригадати, що в повосинних роках крайова продукція збільшувалася пересічно по 3.5%.

Ті уявкові відомості, треба сказати, дуже мене розчарували. Бо ані про собакоголовців, ані про людей з одним оком не було в них жадної згадки. Підтверджувалися, однак, вістки про грабежі, побіти та підпали. Однак всього того не можна було, казав вуйко, омилити: треба тільки виставити у вікнах хаті образи-картини з подобами святих. Таких хат, з такими образами, москалі, мовляв, не займають. І ще казав він, що найкраще виставляти образ святого Миколая, імення якого

носив тогочасний московський цар і який з того приводу був у москалів у великій пошані. Ця вістка про образи блискавкою облетіла не тільки околицю, де ми жили, але й дальші квартали. Можна сказати, що коли б це було діялось у теперішніх часах, то не один міг би був на тих образах, а особливо на святому Миколі, масток зробити. Ну, але тоді ніхто ще в таборах ДП не бував, отже, не було тієї штуки навчання. Тож люди, в міру потреби, цілком безкористливо обмінювались і обдаровували с себе взаємно тим добром.

І, власне, у зв'язку з тими образами, виникнула тоді переди мною одна дуже складна проблема: недалеко від нас жила одна пані, що називалася Хохлікова, у якої була дочка та син-недолюк. Її чоловік, професор Хохлік, викав був чогось до Відрі, і наслідком воєнної заперіоху, не міг уже завітати повернувши. Отже, у той найгірший час довелось пані Хохліковій залишитися з дітьми самотньою. І власне тоді, коли почалась ота історія з москалями та образами, я, припадком, прислухаючись до розмови моєї матері з пані Коношковою, почув, що у пані Хохліковій немає ні одного святого образа, бо її чоловік — атеїст! Ця відомість мене дуже збентежила.

Про те, що професор Хохлік був атеїст, я вже не раз раніше чув. Що воно, оте слово «атеїст» докладно означало, того я, правда, не знав, але зразу здогадався. Мені ж бо вже здавна було відомо, що дорослі люди зачастую, «для фасону», люблять користуватися різними чужерідними словами. Отак, наприклад, коли в нашому домі бував часом наш другобічний сусід, пан Кендзерський, тоді, після його відходу, мою мати, відчиняючи вікна кімнати, в якій він сидів, говорила, про «атеїст», що висів у повітрі, під час коли мій батько називав її «фетором». А тим часом і одне і друге означало ніщо інше, як тільки сморід з ніг пана Кендзерського.

Із поезій Василя Симоненка
ЗЛОДИН

Дядька затримали чиявпайали.
Дядька в сільраду ескортували.
Дядька повчали і докоряли:
— Як вам, дядьку, не ай-яй-яй?
Краси на полі свій урожай?

У кого ви крали? Ви крали в себе.
Це ж просто сором красти свій труд!
Дядько понурю тим'я теревав і смакував махру.

Дядько кліпав товстими війми.
Важко дивитися в очі ганьби.
Важко вичити із домашніх мріяни
Враз осмігнуть парадокси доби.

— Та воно так — у кулак нахивав,
Краси поганю...
Куди вже гірш...

Рвися з горляни свавільним криком,
Мій неслухняний вірш.

Чому він злодій? З якої речі?
Чому він красть пішов своє?
Дали б той кулак мені на плечі,
Сором у серце мені плюсь...

Дядька я вб'ю зневагою мушу,
Тільки ж у грудях кленоче гроза:
Хто обирав і обеску його душу?
Хто його совісті руки зв'язав?

Де вони, ті — відгодовані, сірі,
Раді вкривати демагогі брехуни,
Що в'їли скрутили дядьковій вірі,
Пробиваючись в кірсла й чини?

Іх би за грати, іх би до суду,
Іх би до карцеру за розбій!
Доказів мало? Доказом будуть
Лантухи вкрадених вір і надій.

ЗАДИВЛЯЮСЬ У ТВОІ ЗНІЧКИ

Задивляюся у твої знічки
Голубі, тріножні, ніби рань.
Креслуть з них червоні блискавиці
Револуцій, буттів і повстань.

Україно, ти для мене — диво!
І нехай плыве за роком рік.
Вуду, мамо, горда і прудлива,
З тебе чудуватися повік.

Раді тебе перли в душі сню,
Раді тебе мислю і творю.
Хай мовчати Америки й Росії,
Коли я з тобою говорю.

Одійдіте, недруги лукаві,
Друзі — зачекати на путі!
Маяю святе синієське право
З матір'ю побути на самоті.

Рідко, нене, згадую про тебе,
Ріді занадто куці та малі.
Ще не всі чорти живуть на небі,
Ходить їх до біса по землі.

Вачин, з ними щогодини б'юся,
Чуєш — битви споконвічний грот!
Як же я без друзів обідівся,
Без любові їх, без очей і рук?

Україно, ти моя молитва,
Ты моя розпучка нікова...
Гомонять над світом люта битва
За твоє життя, твої права.

Хай палають хмари бурякові,
Хай сьвять образи — все одно!
Я проллєся крапелькою крові
На твоє свячення знамено!

Copyright 1965 by PROLOG Ass'n, Inc. (875 West End Ave., New York 25) & "Succasunist"

СВОВОДА **SVOBODA**
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Telegrams & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Ярослав Герге

ВІКНА

Дальші відомості про москалів прибувають з трох пізнєше, коли вийшов на вулицю, поміж хлопців. Найбільш авторитетний у цьому відношенні була, очевидно, інформація найстаршого з поміж нас і фактичного ватажка нашої хлоп'ячої громади, Геняка Каміньського. А той Геняк говорив, що він на власні очі бачив у місті п'ялятки, на яких москалів зображено як людей з собачими головами, за якими маршкують якісь інші люди, що мають одне око посередній чола. Крім того Геняк казав, що якийсь пан, який стояв біля одного такого п'ялятка, говорив, що найбільш улюбленою лакоминкою для москалів с малі діти, яких вони їдять живцем. Старі

зміле було. А коли б когось дивувало те, чому називають того вуйка Владзьом, а не Влодом, то це тому, що він теж був поляк, і називався Владислав, а не Володимир. Отой мій вуйко не був одружений. Був, як тоді казали, «старий кавалер». За опінією моєї матері, він не мав шаста до жінок, і не міг натрапити на свого «типа». Але тітка Фрида зговоріла, що причиною його парубочтва було те, що він був «трунковий».

Того вуйка Владзя я особливо любив і цинив не так за гостиністю, якими він мене завжди обдаровував — як за ті похизди фінком до міста, які я з ним частенько відвідував. Під час тих екскурсій мені вільно було сидіти на кізлі біля візничих і тримати в руках батіг. І це були для мене найбільші гордої. У місті ми завжди зупинялися на деяких чашах ресторанів Гавешинська, де кельнер приносив вуйкові коньяк і пиво, а для мене содову воду з малиновим соком. Однак, коли вуйко мав уже са собою три-чотири чарки

коньяку і декілька пив, тоді за його тихою згодою, я міг теж потягати пиво з його «гальби», тобто з такої великої склянки із дуже грубого скла. Бачачи це, вуйко завжди підмішався під усом і говорив до своїх колег: «З цього хлопця будуть люди!»

Приїзд вуйка Владзя був тоді для нас усіх настільки важливий, наскільки він приїхав прямо з Чорткова, де вже був москалі. Мав, отже, про них найкращі і найвищі відомості з першої руки.

Ті уявкові відомості, треба сказати, дуже мене розчарували. Бо ані про собакоголовців, ані про людей з одним оком не було в них жадної згадки. Підтверджувалися, однак, вістки про грабежі, побіти та підпали. Однак всього того не можна було, казав вуйко, омилити: треба тільки виставити у вікнах хаті образи-картини з подобами святих. Таких хат, з такими образами, москалі, мовляв, не займають. І ще казав він, що найкраще виставляти образ святого Миколая, імення якого

ПІВІСТОРИЧНА УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ У СВІТЛИНАХ

Під скромною назвою „Альбом 50-ліття Пласту“ вийшла нещодавно друком незвичайна книжка-альбом, яка поставила собі сміливе завдання дати п'ятидесятиріччю історію великого й неповторного пластового руху у світлині.

650 світлин, розміщених на 260 сторінках великого, подовженого формату, з орієнтаційними написами, склалися на одну з найважливіших (кругло 5 фунтів ваги!), а водночас найважливіших книг, що їх видає українська еміграційна громада. Вага цієї книги тим більша, що вона закріплює для майбутності пам'ять про людей, події і здобутки великої організації, яка з тіловою пластовою скромністю (не завжди варто наслідувати) й типовою молодечою недбайливістю про те, що про неї знає й думає зовнішній світ, — майже програмово не дбала про збереження зовнішніх слідів свого труду й тих, що його започаткували й несли.

Книжка-альбом охоплює ціле пластове п'ятидесятиріччя, від раннього 1913 року (Пласт постав 1911 р.) до року 1962, для відмічення якого, як пишуть упорядники альбому, пл. сен. Михайло Пежанський і пл. сен. Тиміш Білоостоцький, „з'являється ця збірка, поставлена з старих знімків, рокованих, підписаних часом і диколіттам“. Можна б дивуватися, яким чудом збереглися ті сотні світлин, добре проношені по чотирьох континентах, по в'язницях, концентраційних і дів'яських таборах, якщо б не відомий піснотизм, з яким ветерани п'ятидесятиріччя пластової служби ставляться до неї й до своєї пластової молодості.

До найраніших фото в Альбомі належить знімок з 1913 року невідомого пластового „войска“-юнака, члена І-го Куреня ім. П. К. Сагайдачного у Львові в односторонньому живцем позиченому від англійських скавтів, які — цього не слід забувати — тільки на один рік випередили українську молодь у пластуванні. Треба з великим подивом констатувати факт, що українська молодь так швидко оцінила неповторну ідею батька скавтизму Бейден Пауелла і її негайно пристосувала до своїх потреб. Скільки великих ідей Заходу приходили на Україну десяти-, а то й сторіччя епізоду й скільки з них ще досі не прийнялися на нашому ґрунті. Історики українського скавтизму з гордістю будуть підмічувати, що між першими країнами, які прийняли й застосували до виховання своєї молоді засади скавтизму, належить Україна й то однокорінь заходом, як східна. Адже в Альбомі є світлина організатора Пласту на східній Україні, Євгена Слабченка, що й казати про світлинну засновни-

ка Пласту, д-ра Олександра Тисовського-Дрота, яка розпочинає багату галерею Альбому.

До загальних історичних пам'яток належать ранні, бо з 1914 року, знімки з Січового Шевченківського З'єднання у Львові, в якому чи не вперше публічно виступили перші відділи пластунів. Знімки членів Верховної Пластової Ради з 1921 р. й перших пластових діячів та частини-полків — це також унікальні й унікальні „пластові“ доби. Чимало місць відведено українському соціалізму та УСС, з яких вийшов Пласт і в яких було чимало передових пластунів. Знімки ці є немаче національно-ідейною метрикою Пласту — галузі міжнародного скавтизму. Тільки подумати, що славні усеуси Олена Степанів, Ганна Дмитренко-Ратич, Софія Галечко, Осип Яримович, Іван Чмола, д-р Никитир Гіряк — всі вони були пластунами, або їх виховниками й опікунами. Чи можна дивуватися, що згодом найчільніші старшини й воєнки українських визвольних армій вийшли з пластової школи життя й змагання, незліченний реєстр яких, часом, завершився вождів Української Повстанської Армії, генерал Тарас Чупринка, — він же пластуїн Роман Шухевич, — та його шеф штабу полк. Олекса Гасин-Линдир. Обговорюваний Альбом пригадує світлинами історичні події, їх дія й заслуги війни нашої громади, а особливо їх пластовим наступником для подвигу й наслідування.

Книга розпочинається знімками до початків Пласту. Було б вийшло з користю для неї, якщо вона зберегла до кінця хронологію подій і осіб. На жаль, пильний читач (чи радше „оглядач“) книги ніяк не в силі віднайти доцільної системи упорядкування переважно матеріалу, хоч вона без сумніву мусить бути. Вона веде нас по різних країнах, які до останньої війни й після неї, довше чи коротше, мали пластову організацію: Галичина, Волинь, Карпатська Україна, навіть Чехія (Прага) і Польща (Краків), а там, в часі великого існування на еміграції: Німеччина, Австрія, Франція, Англія — в Європі, ЗДА, Канада, Аргентина, Венесуела і Бразилія в Америці, Австралія і Африка (Тусісія).

Альбом веде нас також по всіх більших осередках західних українських земель — пластових округах Львова, Перемишля, Стрия, Станіслава, Коломиї, Дрогобича, Бережан й інших, по верхах Карпат, по всіх славних пластових оселях і таборах, з славним Соколом, Підлютом і Остодором на чолі, нерозривно зв'язаними з ім'ям досі найбільшого добродія й опікуна Пласту, великого Метрополі-

та Андрея Шептицького, який, як свідчать знімки в Альбомі, часто і радо перебував поміж своїми пластунами.

Альбом показує найважливіші й найбільш заслужені пластові, можна сказати історичні, курені (колись полки), яких родовід сягає перших років існування Пласту. Тривалість Пласту і його ідеї знаходять своє підтвердження в невідомості таких майже п'ятидесятирічних куренів, як Лісові Чорти, Загін Червона Калина, Чорноморці, Ті, що греблі рулять й інші. Книжка зберігає для нашої пам'яті й для потомства світлинні докази і соток найбільш заслужених для Пласту і широкого українського громади пластунів, які вже відійшли на вічну пластову ватру. Реєстр яких, з повним правом, розпочинає незабутній перший пластовий пластуїн, Северин Левинський-Сірий Лев, а далі йдуть залізний командант табору на Соколів Іван Чмола, д-р Н. Гіряк, о. Ю. Гіряк, М. Іваненко, М. Горбоний, д-р В. Біряк, Т. Поліка, Ст. Тисовський, д-р А. Річнийський, проф. Павлох, о. М. Блозовський, д-р Вербенець, Ю. Каменецький, о. Бучацький, П. Богачинський, С. Охримович, о. Ю. Пеленський, В. Чехут, А. П'ясецький, С. Новицький, о. Ф. Побігунка, Р. Скоцнополь, П. Гіряк, Ю. Студинський, Гіз Пашкевич і багато, багато інших. Чимало поміж ними громадських і визвольних діячів, які, хоч не в Пласті, але в інших діяльностях національного життя тривало записали свої імена в історії нашого народу: Степан Бандера, Гетьманчик Данило Скоропадський, Мирослав Тураш, Василь Білас і інші, яким же ність числа.

Розмірно велике число знімків найважливіших представників наших Церков вказують на вірність пластунів Богів і своєї Церкви та на призначення й опіку, якою їх оточували наші Владики й священики. Ось побач Митрополита Андрея митрополит Катана Максим, архієпископи Іван Вучко, Палладій, Метислав, Владики Ізидор з Торонто, Йосиф зі Стамбулу, ігумен Климентій Шептицький, митриці Вазюк і Войнаровський, і багато інших, між ними теперішні пластові капелани — члени пластових з'єднань. Велику цінність мають знімки з міжнародних скавтових зустрічей, в яких брали участь наші пластуни, чи то особисто, чи як представники Пласту від раннього джеббо-

рі в Мадриді в 1933 р., в якому був заступлений наш підпільний Пласт, після його розв'язання польською владою, через джеббо в Австрії, Франції, Англії, Філіппінах, а врешті нещодавно в Греції. Окрема цінна група знімків пригадує пам'ятні пластові ювілейні зустрічі: 35-ліття в Мілленвалді, 45-річчя в Канаді та 50-річчя там же і на Вошті Тропі в Іст Четтем, ЗДА.

Десять років зібрав по неповторній й невідомій колекції знімків й ініціатор і головний автор іж. Михайло Пежанський. Делікатно трудно-попластовому муралістично-трудящих років видає не менш важливий, технічний діляний книжковий проф. Тиміш Білоостоцький. Пластові з'єднання Загін Червона Калина та Чота Крилатих не пожаліли безкорисного труду для появи Альбому. Пластуїн-мистець Богдан Титла подбав про його мистецьке зовнішнє оформлення. Аж дивно, що такий великий труд приніс тільки 260 примірників. Мають бути свідомо автори й видавці книжки обмежили його перший наклад, уважаючи його тільки експериментом, а не вже закінченим твором. Тому від речі буде заохотити приятелів цієї незвичайної цінної книги довести до відома її авторів усіх помилок, які вони в ній завважили та всі поради й вказівки, які могли б допомогти удосконалити її наступні видання. Автор цього огляду Альбому поради би влаштувати публічну дискусію над нею, а зокрема над системою (укладом) книжки, щоб оминати першого враження, що вона його не має. В наступному виданні треба понумерувати сторінки, доповнити й справити підписи під знімками, усунути дублювання (Перший сенаторський табір в Підлюті), чітко відділити поодинокі уступки чи відділи книжки та додати до неї індекс осіб, куренів, місцевостей, округ та подій, до яких вони відносяться. Закінчуючи цей огляд, можна повторити слова упорядників цієї — щонайменше для Пласту — історичної книжки: „П'ятидесяти років — це багато, й — ніщо. Ніщо, коли слід по них не залишиться“. Якщо б не було ніяких інших слідів п'ятидесятирічного труду Пласту для свого народу, то ця одна незвичайна книжка була б достаточним „слідом“ — свідомо незвичайною, п'ятидесятирічної доби української молоді, доби пластової.

Ярослав Падок

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

АВСТРІЯ І ШВЕЦІЯ ПОТРАПЕНІ ТРАГЕДИЇ, яка сталася на гірському шляху недалеко Обертаверн в Зальцбургу: лавина засипала автобус, яким їхали 39 шведських лещетарів — туристів. Машині снігу зміли автобус і кинули ним на дерево за 150 стіп нижче шляху. Згинув 14 молодих туристів, решта ранені. За тим автобусом їхали в недалекий віддалі ще два автобуси із сотнею шведських туристів-спортівців: вони встигли зупинитися і врятуватися.

Довідка про проблеми молоді в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Професор-асистент соціології Ст. Джамс Університету в Нью-Йорку Всеволод Ісав виголошує в Клубі Круглого Стола доповідь на тему „Примети й проблеми молоді в сучасному суспільстві“. Після доповіді заплановані дискусії. Відбудеться доповідь в п'ятницю 12 березня о год. 7:15 вечора в залі Вілкі Меморіал Билдинг при 20 Вест 40-ої вулиці.

Річні Збори Українського Союзового Дому в Шикаго-Південь

17 лютого управа Дому Українського Народного Союзу в Шикаго-Південь відбула річні збори. На зборах були заступлені члени всіх трьох відділів 35, 220 та 259.

Присутнього на зборах п. іж. Степана Куропаса, заступника головного передсідника, одноголосно запрошено, щоб проводив збори.

Інженер Куропас висловив задоволення з того, що на решті всі три відділи приміщуються в Союзному Домі та почерзі викликував уступаючих урядників до звітування.

Уступаючі урядники звітували про свою нелегку діяльність. І хоч приходилось перелічувати небагато труднощів та перепон, що нерідко були штучно підставлювані деякими союзниками, то все ж таки примітно було почути, що управа виявилась повністю зі своїх завдань.

А досвідчений дир. Петро Пудало, що виконував функцію скарбника, використав всі свої знання та посправадав фінансову господарку так уміло, що вдатки були повністю покриті й остаточної стан каси виявив навіть перший раз певну надвишку.

В дискусії порушено різні питання та висушено пропозиції посилення праці в 1965 р. „Сильними силами та об'єднаними зусиллями, говорив іж. Куропас, Вам вдасться напевно добитися з кращих усього в майбутньому та розбудувати союзну родину у цьому гарному домі“.

Після дискусії та ухвалення абсолютної уступаючої управи приступлено до вибору нової. В склад нової управи ввійшли: Петро Гут (220) передсідник, Іван Козар (35) заступник передсідника, Джон Евасюк (259) секретар, дир. Петро Пудало — скарбник, Михайло Редеш — менеджер. Доконтрольної Комісії вибрані: І. Мелінішин (220), В. Гута (259), П. Новак (35).

Довідка про проблеми молоді в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Професор-асистент соціології Ст. Джамс Університету в Нью-Йорку Всеволод Ісав виголошує в Клубі Круглого Стола доповідь на тему „Примети й проблеми молоді в сучасному суспільстві“. Після доповіді заплановані дискусії. Відбудеться доповідь в п'ятницю 12 березня о год. 7:15 вечора в залі Вілкі Меморіал Билдинг при 20 Вест 40-ої вулиці.

Річні Збори Українського Союзового Дому в Шикаго-Південь

17 лютого управа Дому Українського Народного Союзу в Шикаго-Південь відбула річні збори. На зборах були заступлені члени всіх трьох відділів 35, 220 та 259.

Присутнього на зборах п. іж. Степана Куропаса, заступника головного передсідника, одноголосно запрошено, щоб проводив збори.

Інженер Куропас висловив задоволення з того, що на решті всі три відділи приміщуються в Союзному Домі та почерзі викликував уступаючих урядників до звітування.

Уступаючі урядники звітували про свою нелегку діяльність. І хоч приходилось перелічувати небагато труднощів та перепон, що нерідко були штучно підставлювані деякими союзниками, то все ж таки примітно було почути, що управа виявилась повністю зі своїх завдань.

А досвідчений дир. Петро Пудало, що виконував функцію скарбника, використав всі свої знання та посправадав фінансову господарку так уміло, що вдатки були повністю покриті й остаточної стан каси виявив навіть перший раз певну надвишку.

В дискусії порушено різні питання та висушено пропозиції посилення праці в 1965 р. „Сильними силами та об'єднаними зусиллями, говорив іж. Куропас, Вам вдасться напевно добитися з кращих усього в майбутньому та розбудувати союзну родину у цьому гарному домі“.

Після дискусії та ухвалення абсолютної уступаючої управи приступлено до вибору нової. В склад нової управи ввійшли: Петро Гут (220) передсідник, Іван Козар (35) заступник передсідника, Джон Евасюк (259) секретар, дир. Петро Пудало — скарбник, Михайло Редеш — менеджер. Доконтрольної Комісії вибрані: І. Мелінішин (220), В. Гута (259), П. Новак (35).

Довідка про проблеми молоді в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Професор-асистент соціології Ст. Джамс Університету в Нью-Йорку Всеволод Ісав виголошує в Клубі Круглого Стола доповідь на тему „Примети й проблеми молоді в сучасному суспільстві“. Після доповіді заплановані дискусії. Відбудеться доповідь в п'ятницю 12 березня о год. 7:15 вечора в залі Вілкі Меморіал Билдинг при 20 Вест 40-ої вулиці.

Річні Збори Українського Союзового Дому в Шикаго-Південь

17 лютого управа Дому Українського Народного Союзу в Шикаго-Південь відбула річні збори. На зборах були заступлені члени всіх трьох відділів 35, 220 та 259.

Присутнього на зборах п. іж. Степана Куропаса, заступника головного передсідника, одноголосно запрошено, щоб проводив збори.

Інженер Куропас висловив задоволення з того, що на решті всі три відділи приміщуються в Союзному Домі та почерзі викликував уступаючих урядників до звітування.

Уступаючі урядники звітували про свою нелегку діяльність. І хоч приходилось перелічувати небагато труднощів та перепон, що нерідко були штучно підставлювані деякими союзниками, то все ж таки примітно було почути, що управа виявилась повністю зі своїх завдань.

А досвідчений дир. Петро Пудало, що виконував функцію скарбника, використав всі свої знання та посправадав фінансову господарку так уміло, що вдатки були повністю покриті й остаточної стан каси виявив навіть перший раз певну надвишку.

В дискусії порушено різні питання та висушено пропозиції посилення праці в 1965 р. „Сильними силами та об'єднаними зусиллями, говорив іж. Куропас, Вам вдасться напевно добитися з кращих усього в майбутньому та розбудувати союзну родину у цьому гарному домі“.

Після дискусії та ухвалення абсолютної уступаючої управи приступлено до вибору нової. В склад нової управи ввійшли: Петро Гут (220) передсідник, Іван Козар (35) заступник передсідника, Джон Евасюк (259) секретар, дир. Петро Пудало — скарбник, Михайло Редеш — менеджер. Доконтрольної Комісії вибрані: І. Мелінішин (220), В. Гута (259), П. Новак (35).

Довідка про проблеми молоді в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Професор-асистент соціології Ст. Джамс Університету в Нью-Йорку Всеволод Ісав виголошує в Клубі Круглого Стола доповідь на тему „Примети й проблеми молоді в сучасному суспільстві“. Після доповіді заплановані дискусії. Відбудеться доповідь в п'ятницю 12 березня о год. 7:15 вечора в залі Вілкі Меморіал Билдинг при 20 Вест 40-ої вулиці.

Річні Збори Українського Союзового Дому в Шикаго-Південь

17 лютого управа Дому Українського Народного Союзу в Шикаго-Південь відбула річні збори. На зборах були заступлені члени всіх трьох відділів 35, 220 та 259.

Присутнього на зборах п. іж. Степана Куропаса, заступника головного передсідника, одноголосно запрошено, щоб проводив збори.

Інженер Куропас висловив задоволення з того, що на решті всі три відділи приміщуються в Союзному Домі та почерзі викликував уступаючих урядників до звітування.

Уступаючі урядники звітували про свою нелегку діяльність. І хоч приходилось перелічувати небагато труднощів та перепон, що нерідко були штучно підставлювані деякими союзниками, то все ж таки примітно було почути, що управа виявилась повністю зі своїх завдань.

А досвідчений дир. Петро Пудало, що виконував функцію скарбника, використав всі свої знання та посправадав фінансову господарку так уміло, що вдатки були повністю покриті й остаточної стан каси виявив навіть перший раз певну надвишку.

В дискусії порушено різні питання та висушено пропозиції посилення праці в 1965 р. „Сильними силами та об'єднаними зусиллями, говорив іж. Куропас, Вам вдасться напевно добитися з кращих усього в майбутньому та розбудувати союзну родину у цьому гарному домі“.

Після дискусії та ухвалення абсолютної уступаючої управи приступлено до вибору нової. В склад нової управи ввійшли: Петро Гут (220) передсідник, Іван Козар (35) заступник передсідника, Джон Евасюк (259) секретар, дир. Петро Пудало — скарбник, Михайло Редеш — менеджер. Доконтрольної Комісії вибрані: І. Мелінішин (220), В. Гута (259), П. Новак (35).

Довідка про проблеми молоді в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Професор-асистент соціології Ст. Джамс Університету в Нью-Йорку Всеволод Ісав виголошує в Клубі Круглого Стола доповідь на тему „Примети й проблеми молоді в сучасному суспільстві“. Після доповіді заплановані дискусії. Відбудеться доповідь в п'ятницю 12 березня о год. 7:15 вечора в залі Вілкі Меморіал Билдинг при 20 Вест 40-ої вулиці.

Річні Збори Українського Союзового Дому в Шикаго-Південь

17 лютого управа Дому Українського Народного Союзу в Шикаго-Південь відбула річні збори. На зборах були заступлені члени всіх трьох відділів 35, 220 та 259.

Присутнього на зборах п. іж. Степана Куропаса, заступника головного передсідника, одноголосно запрошено, щоб проводив збори.

Інженер Куропас висловив задоволення з того, що на решті всі три відділи приміщуються в Союзному Домі та почерзі викликував уступаючих урядників до звітування.

Уступаючі урядники звітували про свою нелегку діяльність. І хоч приходилось перелічувати небагато труднощів та перепон, що нерідко були штучно підставлювані деякими союзниками, то все ж таки примітно було почути, що управа виявилась повністю зі своїх завдань.

А досвідчений дир. Петро Пудало, що виконував функцію скарбника, використав всі свої знання та посправадав фінансову господарку так уміло, що вдатки були повністю покриті й остаточної стан каси виявив навіть перший раз певну надвишку.

В дискусії порушено різні питання та висушено пропозиції посилення праці в 1965 р. „Сильными силами та об'єднаними зусиллями, говорив іж. Куропас, Вам вдасться напевно добитися з кращих усього в майбутньому та розбудувати союзну родину у цьому гарному домі“.

Після дискусії та ухвалення абсолютної уступаючої управи приступлено до вибору нової. В склад нової управи ввійшли: Петро Гут (220) передсідник, Іван Козар (35) заступник передсідника, Джон Евасюк (259) секретар, дир. Петро Пудало — скарбник, Михайло Редеш — менеджер. Доконтрольної Комісії вибрані: І. Мелінішин (220), В. Гута (259), П. Новак (35).

Довідка про проблеми молоді в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Професор-асистент соціології Ст. Джамс Університету в Нью-Йорку Всеволод Ісав виголошує в Клубі Круглого Стола доповідь на тему „Примети й проблеми молоді в сучасному суспільстві“. Після доповіді заплановані дискусії. Відбудеться доповідь в п'ятницю 12 березня о год. 7:15 вечора в залі Вілкі Меморіал Билдинг при 20 Вест 40-ої вулиці.

Річні Збори Українського Союзового Дому в Шикаго-Південь

17 лютого управа Дому Українського Народного Союзу в Шикаго-Південь відбула річні збори. На зборах були заступлені члени всіх трьох відділів 35, 220 та 259.

Присутнього на зборах п. іж. Степана Куропаса, заступника головного передсідника, одноголосно запрошено, щоб проводив збори.

Інженер Куропас висловив задоволення з того, що на решті всі три відділи приміщуються в Союзному Домі та почерзі викликував уступаючих урядників до звітування.

Уступаючі урядники звітували про свою нелегку діяльність. І хоч приходилось перелічувати небагато труднощів та перепон, що нерідко були штучно підставлювані деякими союзниками, то все ж таки примітно було почути, що управа виявилась повністю зі своїх завдань.

А досвідчений дир. Петро Пудало, що виконував функцію скарбника, використав всі свої знання та посправадав фінансову господарку так уміло, що вдатки були повністю покриті й остаточної стан каси виявив навіть перший раз певну надвишку.

В дискусії порушено різні питання та висушено пропозиції посилення праці в 1965 р. „Сильными силами та об'єднаними зусиллями, говорив іж. Куропас, Вам вдасться напевно добитися з кращих усього в майбутньому та розбудувати союзну родину у цьому гарному домі“.

Після дискусії та ухвалення абсолютної уступаючої управи приступлено до вибору нової. В склад нової управи ввійшли: Петро Гут (220) передсідник, Іван Козар (35) заступник передсідника, Джон Евасюк (259) секретар, дир. Петро Пудало — скарбник, Михайло Редеш — менеджер. Доконтрольної Комісії вибрані: І. Мелінішин (220), В. Гута (259), П. Новак (35).

Довідка про проблеми молоді в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Професор-асистент соціології Ст. Джамс Університету в Нью-Йорку Всеволод Ісав виголошує в Клубі Круглого Стола доповідь на тему „Примети й проблеми молоді в сучасному суспільстві“. Після доповіді заплановані дискусії. Відбудеться доповідь в п'ятницю 12 березня о год. 7:15 вечора в залі Вілкі Меморіал Билдинг при 20 Вест 40-ої вулиці.

Річні Збори Українського Союзового Дому в Шикаго-Південь

17 лютого управа Дому Українського Народного Союзу в Шикаго-Південь відбула річні збори. На зборах були заступлені члени всіх трьох відділів 35, 220 та 259.

Присутнього на зборах п. іж. Степана Куропаса, заступника головного передсідника, одноголосно запрошено, щоб проводив збори.

Інженер Куропас висловив задоволення з того, що на решті всі три відділи приміщуються в Союзному Домі та почерзі викликував уступаючих урядників до звітування.

Уступаючі урядники звітували про свою нелегку діяльність. І хоч приходилось перелічувати небагато труднощів та перепон, що нерідко були штучно підставлювані деякими союзниками, то все ж таки примітно було почути, що управа виявилась повністю зі своїх завдань.

А досвідчений дир. Петро Пудало, що виконував функцію скарбника, використав всі свої знання та посправадав фінансову господарку так уміло, що вдатки були повністю покриті й остаточної стан каси виявив навіть перший раз певну надвишку.

В дискусії порушено різні питання та висушено пропозиції посилення праці в 1965 р. „Сильными силами та об'єднаними зусиллями, говорив іж. Куропас, Вам вдасться напевно добитися з кращих усього в майбутньому та розбудувати союзну родину у цьому гарному домі“.

Після дискусії та ухвалення абсолютної уступаючої управи приступлено до вибору нової. В склад нової управи ввійшли: Петро Гут (220) передсідник, Іван Козар (35) заступник передсідника, Джон Евасюк (259) секретар, дир. Петро Пудало — скарбник, Михайло Редеш — менеджер. Доконтрольної Комісії вибрані: І. Мелінішин (220), В. Гута (259), П. Новак (35).

Довідка про проблеми молоді в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Професор-асистент соціології Ст. Джамс Університету в Нью-Йорку Всеволод Ісав виголошує в Клубі Круглого Стола доповідь на тему „Примети й проблеми молоді в сучасному суспільстві“. Після доповіді заплановані дискусії. Відбудеться доповідь в п'ятницю 12 березня о год. 7:15 вечора в залі Вілкі Меморіал Билдинг при 20 Вест 40-ої вулиці.

Річні Збори Українського Союзового Дому в Шикаго-Південь

17 лютого управа Дому Українського Народного Союзу в Шикаго-Південь відбула річні збори. На зборах були заступлені члени всіх трьох відділів 35, 220 та 259.

Присутнього на зборах п. іж. Степана Куропаса, заступника головного передсідника, одноголосно запрошено, щоб проводив збори.

Інженер Куропас висловив задоволення з того, що на решті всі три відділи приміщуються в Союзному Домі та почерзі викликував уступаючих урядників до звітування.

Уступаючі урядники зві

Михайло ТРОЩУК
Шпанаго, Ілл.ПРИБУТКОВИЙ ПОДАТОК
(INCOME TAX)

(3)

ЯК ОБЧИСЛИТИ РІЧНИЙ ПОДАТОК

Щоб проаналізувати спосіб обчислення податку за 1964 рік, для прикладу візьмімо такі дані:

1. Родина складається з 6-ох осіб.
2. Батьки мають менше як 65 років, а діти більше як 18.
3. Родина є власником мешканого двоповерхового будинку: один поверх вона замешкує сама, а другий винаймає.
4. Чоловік і дружина зголошують усі річні прибутки і видатки разом.

ПРИБУТКИ В 1964 РОЦІ

Заробітна платня (брутто)	\$7,000.00
Прибуток з ренти	\$1,080.00
Відсотки від опадностей (дивіденда)	\$ 200.00

Разом прибутки \$8,280.00

Примітка. Працедавець стягнув з суми \$7,000 (заробітної платні) в 1964-ім році федеральний податок в сумі \$450.

ВИДАТКИ В 1964 РОЦІ

Залачено за ліки	\$ 150.00
Залачено лікарям	\$ 500.00
Церква	\$ 200.00
Червоний Хрест	\$ 20.00
Інші харитативні організації	\$ 50.00
Відсотки від моргеджу	\$ 400.00
Відсотки від купна авто на кредит	\$ 150.00
Податок від будинку (реальностей)	\$ 200.00
Податок від харчів, одягу, бензину і т.п.	\$ 250.00
Вкладки до юнії	\$ 60.00
Опал будинку (два поверхи)	\$ 200.00
Напряда електричного проводу в цілому будинку	\$ 200.00
Вода для будинку	\$ 40.00
Світло для двох поверхів	\$ 80.00
Напряда веранди	\$ 240.00

Інші видатки, як наприклад, харчі, одяг, меблі, оплата за школу і т.п. не включаються в обчислення річного податку, бо вони не узгоджуються податковим законом.

ОБЧИСЛЕННЯ ЧИСТОГО ПРИБУТКУ ЧИ ВТРАТИ
З БУДИНКУ

Ми прийняли, що половину будинку замешкує власник, а друга половина рентується. Згідно з податковим законом, витрати на будинок відносяться до прибутку з ренти у відношенні до тієї частини, що належить до рентовання. Іншими словами, в нашому прикладі 50% витрат на будинок відносяться з повних сум, а саме:

Відсотки від моргеджу	\$ 200.00
Податок від будинку (реальностей)	\$ 100.00
Опал будинку	\$ 100.00
Напряда електричного проводу	\$ 100.00
Мальовання і паперовання	\$ 150.00
Вода	\$ 20.00
Світло	\$ 40.00
Напряда веранди	\$ 120.00
Разом	\$ 830.00

РЕФЛЕКСІЇ З УРОЧИСТОСТІ ОБВУА

Голова Ньюйоркського Відділу Об'єднання Бутих Воїнів України в Америці сот. Іван Козак став до звіту: „Пане Президенте, зголошую слухняно, п'ять комбатантів готові до декорування." Поруч стоять виступачі кошиків військ Українського Війська, готові прийняти пропам'ятну відзнаку „Восного Хреста". Д-р С. Витвицький, Президент УНР в екзилі, відбрав звіт і доручив Голові ВО УНР М. Лівницькому переставити декорування п'ятих ветеранів: Дмитра Бакула, Осипа Волощука, Микола Галія, Івана Гордіюка, Богдана Макарушу.

Стоїть сідюлавий Президент в екзилі, стоїть сивоволосі кошики військ. І вміть передо мною з'являється образ забутих днів, неповторних хвилин. Перше листопада 1918... Кошичичи, мос рідне містечко на Поділлі. Батько пішов ще на світанку з Січовими Стрільцями переробити уряд від поляків-службовців австрійських. Твориться велика містерія, на дідшля вимирна хвилина хвилина, родиться українська держава. Якто тепер буде виглядати в нас?

— Вставайте, діти, ми вже масмо свою державу — говорив мати, — ви пішли спати за Австрію, а збудилися в Україні...

Як виглядає Україна? Ми цікаві, бжимо до вікна. Днина прекрасна, сонце продується кризь осінню мряку, повітря тремтливо вібрує, чути дрижання телеграф. стовпів, ніби аккомпанімент до чару осінньої природи. То — Україна. Як у казці! Довкола тиша така безмежна, що говоримо пошепки... Іде поляк Іосетемський, робітник з залізнички: „Слава Ісусу Христу" — каже. Ми раді-раді: вже не каже: „Нех бендзє похвалюю..." бо то — Українська держава...

Наш сусід, що приходив нам колоти дрова на підпалок, заявляв категорично: „Я називаюся Василь Хрін, а не Хшан, як мене кликали в дворі на роботі!" Оце — Україна! Самі люди її творять і відчужують. Долиною попід городину лу-

Ольга Соневичка

700 доларів з концерту на „Фонд Кардинала Йосифа Сліпого"

Як це було наперед заповіджене, прибуток з концерту в пошану Його Еміненції Кардинала Йосифа Сліпого, що відбувся в Нью Йорку для 21. лютого ц. р., був призначений на „Фонд Кардинала Йосифа Сліпого".

Отож повідомляємо українське громадянство, що в дні 23-го лютого ц. р. зложено на цей фонд в банку Кредитової кооперативи „Самоміч" в Нью Йорку суму 700 доларів, як дар любові для Н. Е. Кардинала Йосифа Сліпого від усіх виконавців програми концерту, які безкорисно виступили в програмі то по-містечки й виконали. Ними є п.п.: проф. д-р Василь Ленчик — доповідь, хор ім. митрополита Андрія Шептицького під орудою проф. Романа Левицького, сопрано Марія Лисогір-сольсепі, артист Йосип Гурняк — містечко слова, баритон Юрій Богачевський — сольсепі, скрипаль проф. Володимир Цісик скрипкове сольсепі композитор Ігор Соневичкий — фортепіановий супровід для співаків, піаністка Маруся Цісик — такий же супровід

для скрипалів. Зразкова громадська постава найкращих мистецьких сил ньюйоркської метрополії заслуговує на всебічне призначення і похвалу.

Частинну нагороду волонтерів одержали від концертової публіки, яка вивольняла простору аудиторію школи св. Юрія в Нью Йорку та кожний їх виступ сприймала з великою вдячністю.

Комітет за створення Київсько-Галицького Католицького патріархату

ВІТАМІНИ
З ВОДОРОСТЕЙ

Каротин — дуже цінна речовина. У живому організмі перетворюється у вітаміни А. Щоб одержати два фунти каротину, треба переробити 15 тонн овочів.

В інституті біохемії в Україні знайшли спосіб виробляти каротин з водоростей. В насиченому солями розчині водорості набувають цегляної барви. Барвником водоростей є каротин, той самий, який забарвлює моркву.

Аплікація на прийняття

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на СОЮЗІВЦІ
КЕРГОНКСОН, Нью Йорк
ВІД 8-го СЕРПНЯ 1965 РОКУ

Ім'я і прізвище: _____

Адреса: _____

Вік: _____ Член УНСоюзу, Відділ: _____

Знання української мови:
 СЛАБЕ ☐ ЗАДОВІЛЬНЕ ☐ ДОБРЕ ☐

Залучую на рахунок оплати \$ _____

(Повна оплата курсів — \$120.00. Половину належності треба платити із аплікацією).

Аплікації вислати на адресу:
 UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
 Kerhonkson, New York

„Червона Шапочка" і масковий бал для
найменших в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Автор лібретта оперети „Червона Шапочка", ред. Леонід Полтава серед виконавців оперети, пластуни Станції в Джерзі Сіті.

Кіш Пластун Станції в Джерзі Сіті влаштував в неділю, 21-го лютого ц.р. масковий бал для дітей та виставу оперети „Червона Шапочка", глядачем якої був теж автор цієї імпозантної віршованої казки — ред. Леонід Полтава. Він теж награв оперету на стрічку, щоб відіграти її композитором Василю Безкоровайному, який склав музику до „Червона Шапочка" у мелодійній та приступній для дітей формі.

Вистава пройшла з повним успіхом завдяки старанній підготовці оперети під проводом режисерів Мотрі Нинки і Олі Колодій та музичного керівника Ірини Благітки. В головних ролях оперети виступали: Червона Шапочка — Мотрі Нинка, бабуся — Еля Головачак, вовк — Оксана Драган, мисливець — Леся Сененко, мавка — Оля Гріцай, песик Бровко — Богдан Сененко, білочка — Христя Семен, перша квітка — Мару-

Праця
• HELP WANTED FEMALE •

РІЗНОРОДНА
ФАБРИЧНА ПРАЦЯ
Всі юніоні бенефіти, включаючи платні свята, Вло Крос, пенсія, вакації, хворобове, постійна праця, плюс овертайм.
Тел.: WAbash 5-2200
(Linden, N. J.)

Праця
• HELP WANTED MALE •

MILLHANDS
Першокласні, самостійна праця. Праця після „блюпрінту". Овертайм. Голоситись від понед. до п'ятниці: 8:30 ранку — 6:30 веч. Звертатись до Нана Jaggi.
Тел.: 914 OW 8-9400
OXBERRY CORP.
620 Fayette Avenue
Mamagoneck, N. Y.

РІЗНОРОДНА
ФАБРИЧНА ПРАЦЯ
Всі юніоні бенефіти, включаючи платні свята, Вло Крос, пенсія, вакації, хворобове, постійна праця, плюс овертайм.
Тел.: WAbash 5-2200
(Linden, N. J.)

Real Estate

Woodhaven, Queens
МУР. ОСІБНЯК, 6 років старий, 6 і 5 кімнат і гараж, і багато інших домі. Не пропустіть доброї нагоди.
H. REAL ESTATE
124 Vyeckoff Avenue
Ridgewood, Queens, N. Y.
Питати за п. МОРОЗОМ
Телеф.: GL 6-0411 або GL 6-6922

ПЕЧАТНИ

в різних мовах, друкованими і писаними чернилами з ЕМ-ВІЕМАМИ — виробляє
ROMAN IWANYUKY
2883 Wilkerson Avenue
BRONX 61, N.Y.
Тел.: TA 3-8407

Печатки на три лінії в двох нмач з пересилькою 2 дол.
Як рішюж —
• Друки для лікарів
• Seals
• Envelopes - Letterheads
• Photo Offsets - Labels
• Orders & Salesbooks
• Advertising Specialties
• Calendars, Pencils, Pens
• Match Books, etc.
1,000 ВІЗИТІВК \$4.50

Історичне оповідання
У ГОСТЯХ ДОБРЕ,
ДОМА ЛІПШЕ
Ціна — 85¢
"СВОБОДА"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J. 07308

Реклама
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-8850, New York City
ПРЕКРАСНІ ПІСАНКИ
аже є на складі.
Від 95 центів (штука)

Plane

Українське Високоче Впор
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 6-7450 — висилас —
НАДАДИ ПАЧКИ З ОЛІОМ
І ХАРЧЕВІ. Різном авто, холо-
дильники, телевізори, машини
до праця і шиття і т. д.
Урадомі години: від 8:30-7 веч.
Субота до 6-ї веч., в неділі
від 10-ї по пол.

ШУКАЄМО ПРАВИТЕЛЯ
для ВАКАЦІЙНОЇ ОСЕЛІ
в горах Кетсид, близько „Сою-
зівки". Пост окремо, догодний
для особи або родини на пенсії.
Микола ШПИТКО
817 Falle St. Bronx 59, N.Y.
Tel.: DA 9-8096

ПОТРЕБУЄТЕ ГРОШЕЙ?

Позика на оплату студій, купів-
лю і направи домі, авт, лікар-
ські рахунки і всієї потреби
САМОПОМІЧ
538 Summit Ave.
Jersey City 6, N. J.
Tel.: 795-4061 (мж 6-8 веч.)

Miscellaneous

COMPLETE LINE OF MUSICAL
INSTRUMENTS. Brand names.
Lowest prices. We have TV &
Hi-Fi Sets. If we don't have it
— we'll order it. Get your Easter
Gifts now!
SHIP N. SHORE
5805 — 5th Ave. Bklyn, N.Y.
GE 9-7711

Business

Opportunity
На скору продаж в Мангетей
ЛАНЧЕОНЕТА
з домашнім варенням. Мішана
слов'янська кухня, 5 1/2 днів.
В неділю зачинено. Досконала
нагода для партнерів або су-
пруги.
Тел.: GR 7-9631, веч.: OL 1-1185

Вступайте
в членів
УН Союзу!

FUNERAL DIRECTORS
Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Займається
ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
ПОХОРОНАМИ в СТЕПІ
NEW JERSEY.

Ціна приступна для всіх.
Обслуга чесна й найкраща.
У випадку смутку в родині,
кличте, як в день, так і
в ночі!

JOHN KOWALCHUK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HENDERSON 4-5131

Петро ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в
BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ.

Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку
ДЯРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: OEdard 4-2568

ЦІННИЙ ДАРУНОК

ПЕРЕДПЛАТА
„СВОБОДИ"

ДЛЯ ВАШИХ
РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ ЧИ ЗНАЙОМИХ
Річна передплата тільки \$12.00

Замовлення залучуючи чек або моні ордер слати
"СВОБОДА", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. 07303

HUDSON COUNTY
NATIONAL BANK

Jersey City
Bayonne
Guttenberg
Hoboken
North Bergen
Union City
Weehawken

ФІНАНСУВАННЯ
НОВИХ АВТ

\$
4
НА
PIK
ЗА
\$100

Також уживави авта по низьких сльазах.

ТАРЗАН, ч. 5361. Тарзан переможений!

Приголомшений Тарзан про-
бував поновити сили після
вадру тубільця.

Та поки він міг встати, ма-
лий воївник вже був на його
спині.

А тоді він зловив його пе-
реможним могутнім хвнтот.